

Місцеве самоврядування

Відповідальний викладач

Колтун Вікторія Семенівна, д.держ.упр., доцент,
Ph.D. Public Administration, доцент кафедри
регіонального управління, місцевого
самоврядування та управління містом

- 1. Конституція України (28 червня 1996 р., поточна редакція — Тлумачення від 15.03.2016, підстава [v001p710-16](#).)**
- 2. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” (21 травня 1997 р., Редакція від 25.06.2016, підстава [1405-19](#))**
- 3. Підручник “Загальні засади місцевого самоврядування в Україні” за заг. ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. К. – 2010.-Вид-во НАДУ.**

Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні

- 1. Конституція України 28 червня 1996 р.**
- 2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» 21 травня 1997 р.**
- 3. Європейська Хартія місцевого самоврядування**

Дата підписання від імені України:

6 листопада 1996 р.

Дата ратифікації: 15 липня 1997 р.

Редакція від 16.11.2009 (Додатковий протокол про право участі у справах місцевого органу влади),
Ратифіковано в Україні **02.09.2014**

Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні

Конституція України (ст. 140) визначає місцеве самоврядування як право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Європейська Хартія місцевого самоврядування (ст. 3)

1. Місцеве самоврядування означає право і спроможність
органів місцевого самоврядування в
межах закону здійснювати регулювання
і управління суттєвою часткою
суспільних справ, які належать до їхньої
компетенції, в інтересах місцевого
населення.

Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”

“Місцеве самоврядування в Україні – це

гарантоване державою право та реальна

здатність

територіальної громади -

жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

Загальні засади

Ст. 5. Єдиним джерелом влади є народ. Народ здійснює владу **безпосередньо** і через органи державної влади і МС

Ст. 7. В Україні **визнається і гарантується МС** як елемент демократичного конституційного ладу

Ст. 8. Норми Конституції є нормами прямої дії

Ст. 13. Від імені народу право власника здійснюють органи державної влади та МС

- **Специфіка місцевого самоврядування в контексті публічного управління;**
- Ідеальна модель органу місцевого самоврядування;
- Система місцевих органів публічного управління

II рівень АТУ	Область	Голова РАДА Виконавчий апарат	ОДА, територіальні органи центральної влади
	Район (490)	Голова РАДА Виконавчий апарат	РДА, територіальні органи центральної влади
I рівень АТУ	Село Селище Місто	РАДА Виконавчий орган	представництва (представники) окремих органів виконавчої влади
	Мікрорі вень	ОСН	

Сутність принципу місцевого самоврядування – в державі встановлюється децентралізована система управління:

- інші (на відміну від урядової вертикалі) взаємовідносини регіональних і місцевих органів МС;
- ці відносини будуються на принципах не субординації, а на принципах правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності ОМС.

Принципи автономії МС

- **Правова автономія** — повна свобода дій в межах власних повноважень, з вимогою додержання норм законодавства.
- **Організаційна автономія** — органи МС самостійно визначають власну внутрішню структуру, не підпорядковуються іншим органам, а адміністративний контроль - лише для забезпечення законності та конституційних принципів.
- **Матеріально-фінансова автономія** — право ТГ та їх органів володіти, користуватись і розпоряджатись власним майном, а також власними фінансовими коштами, частина яких (за Європейською Хартією) надходять за рахунок місцевих податків і зборів.

Принципи автономії МС:

- ресурс розвитку територій;**
- сильні та слабкі сторони;**
- типові ризики;**
- ...**

Яремче-2025

УКРАЇНА
ЯРЕМЧАНСЬКА МІСЬКА РАДА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Шосте скликання
Двадцята сесія

Р І Ш Е Н Н Я

від 26.09.2013р

м.Яремче

№362-20/2013

**Про базові станції
стільникового зв'язку**

Розглянувши звернення та заяви жителів міста Яремче, керуючись ст.26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, міська рада **вирішив:**

1. **Зобов'язати Яремчанську центральну міську лікарню розірвати договір оренди нерухомого майна (його частини) від 01.05.2012 року з ПрАТ «МТС Україна» до 01.10.2013 року.**
2. **ПрАТ «МТС Україна» з 01.10.2013 року припинити роботу базової станції стільникового зв'язку по вул.Довбуша,7 в м.Яремче (територія Яремчанської ЦМЛ), та до 01.01.2014 року демонтувати технічні засоби телекомунікації.**
3. **Зобов'язати Яремчанську центральну міську лікарню розірвати договір від 31.12.2006 року «Про надання послуг з утримання обладнання» з філією ЗАТ «Київстар Дж.Єс.Єм.» у м.Львові, до 01.10.2013 року.**
4. **Філії ЗАТ «Київстар Дж.Єс.Єм.» у м.Львові, з 01.10.2013 року припинити роботу базової станції стільникового зв'язку по вул.Довбуша,5 в м.Яремче (територія Яремчанської ЦМЛ) та до 01.01.2014 року, демонтувати базову станцію стільникового зв'язку.**
5. **Вважати таким що втратив чинність п.1,2,3 рішення Яремчанської міської ради від 25.07.2013 року № 354-18/2013.**
6. **Контроль за виконання даного рішення покласти на постійні комісії міської ради.**

Міський голова

Василь Онутчак

Міністерство регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального
господарства України ([лист від 07.08.2015 №
8/13-284-15](#)) та Національне агентство України з
питань державної служби (лист від 23.07.2015
№ 3946/13-15) роз'яснили особливості
затвердження структури та штатного розпису
органу місцевого самоврядування

**Органи місцевого самоврядування
самостійно затверджують структуру
виконавчих органів та їхню загальну
чисельність**

Інші принципи діяльності органів місцевого самоврядування:

- **Властиві саме органам МС** (комплексний характер):
 - виборність,
 - колегіальність,
 - підзвітність та відповідальність перед територіальною громадою,
 - судового захисту своїх прав.
- **Універсальні — властиві як органам МС, так і місцевим органам виконавчої влади:**
 - народовладдя,
 - законність,
 - гласність,
 - поєднання місцевих і державних інтересів.

Основні ознаки місцевого самоврядування:

- Територіальний характер;
- Демократичний характер;
- Децентралізований характер;
- Соціальний характер;
- Економічний характер;
- Політичний характер;
- ...

Система місцевого самоврядування в Україні

Способи аналізу системи місцевого самоврядування: логічний та правовий.

Відповідно до **логічного** підходу виокремлюють наступні елементи системи місцевого самоврядування:

- територіальна громада;
- органи місцевого самоврядування
- посадові особи місцевого самоврядування.

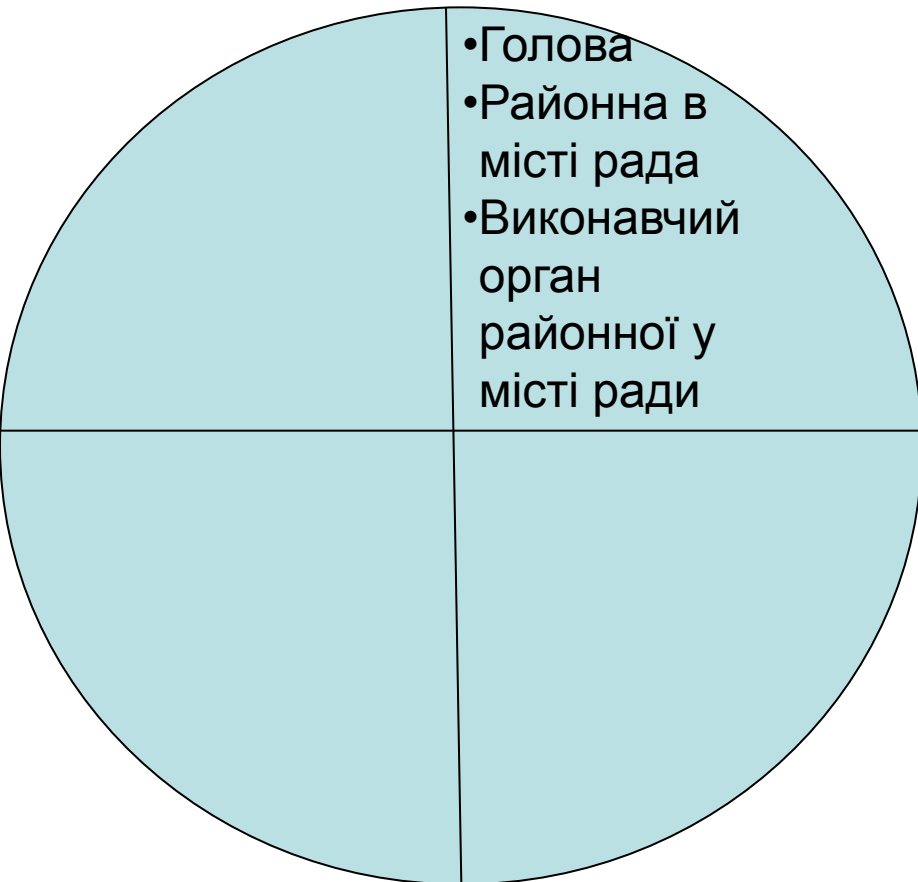
Система місцевого самоврядування в Україні: елементна характеристика та перспективи розвитку

Правовий підхід (5 Ст.Закону):

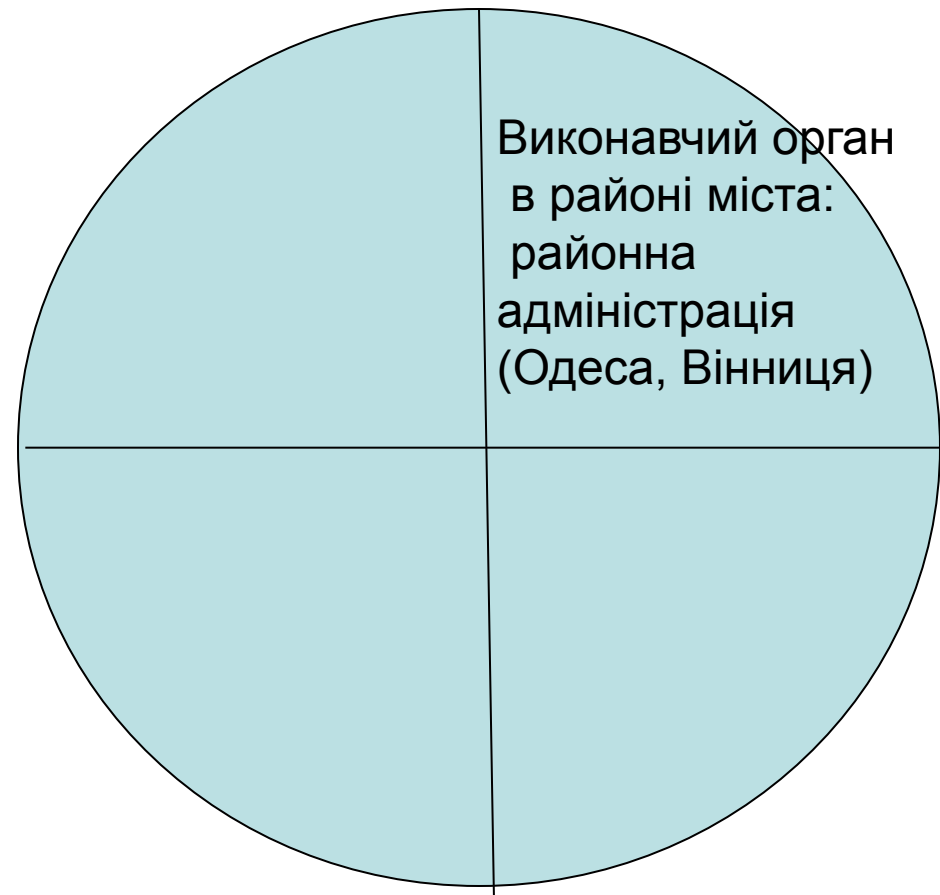
1. територіальна громада;
2. сільська, селищна, міська рада;
3. сільський, селищний, міський голова;
4. староста;
5. виконавчі органи сільської, селищної, міської ради;
6. районні та обласні ради,
7. органи самоорганізації населення.
8. *У містах з районним поділом за рішенням територіальної громади міста або міської ради відповідно до Закону можуть утворюватися районні в місті ради.*

УПРАВЛІННЯ У МІСТАХ З РАЙОННИМ ПОДІЛОМ

Міська рада, Міський голова,
Виконавчий орган міської ради

Міська рада, Міський голова,
Виконавчий орган міської ради

Територіальна громада.

Місцеве самоврядування є правом

територіальної громади — жителів

села чи добровільного об'єднання у сільську

громаду жителів кількох сіл, селища та міста

— самостійно вирішувати питання місцевого

значення в межах Конституції і законів

України (*Конституція України, ст. 140*).

Територіальна громада

— жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно–територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр

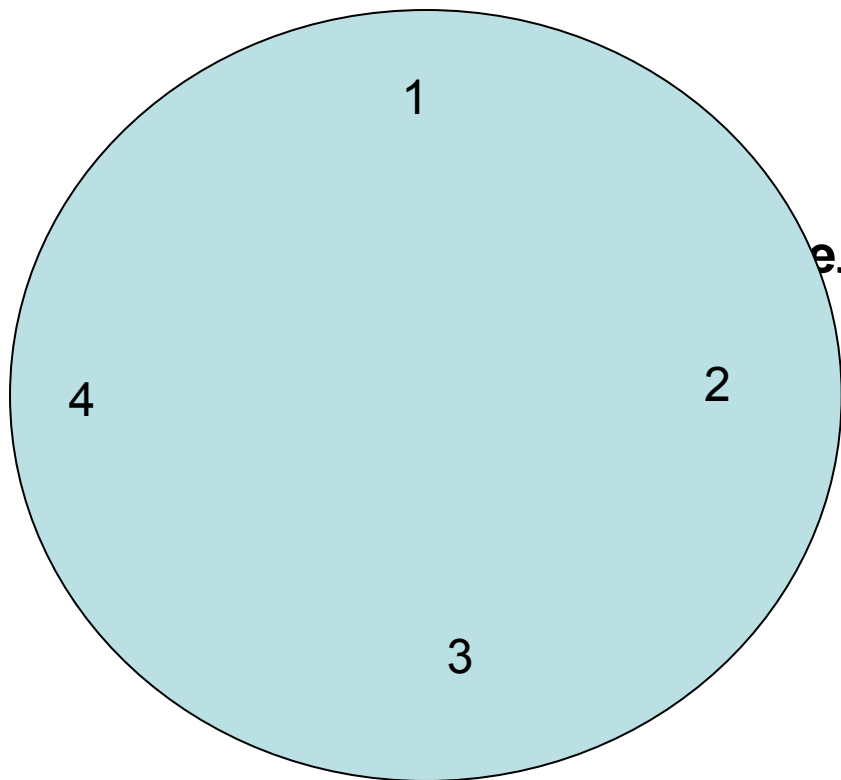
(ЗУ “Про місцеве самоврядування в Україні”, ст. 1).

Територіальна громада

Типологія ТГ:

1. Прості ТГ: 1 населений пункт = 1 ТГ
2. Складні ТГ: 1 населений пункт < 1 ТГ

Питання об'єднання та роз'єднання ТГ

**Складна ТГ: селищна рада,
селищний голова, виконавчий орган
селищної ради
на декілька населених пунктів**

ГРОМАДОУТВОРЮЮЧІ ФАКТОРИ

**ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА, ЩО РЕАЛЬНО ВИСТУПАЄ
СУБ'ЄКТОМ МС**

**СПІЛЬ-
НИЙ
ПРОС-
ТІР
ПРО-
ЖИ-
ВАННЯ**

**- Інфра-
структура;
- Потреба в
послугах
певної якості
та їх
задоволенні,
- відчуття
своєї ролі у
виробленні
місцевої
політики**

**Елементарні
інститути
громадянського
суспільства:
Осередки п. партій;
-Гром.орг.;
формальні чи
неформальні
об'єднання гр.
за різн. озн.
(соціальними,
віковими,
територіальними
тощо)**

Територіальна громада

Форми прямої (безпосередньої) демократії:

- Місцеві референдуми;
- Громадські слухання;
- Загальні збори громадян;
- Місцеві ініціативи,
- Електронні петиції,
- Консультації з громадськістю та інш.

Ст.7 Місцевий референдум

1. Місцевий референдум є формою вирішення територіальною громадою питань місцевого значення шляхом прямого волевиявлення.

2. Предметом місцевого референдуму *може бути будь-яке питання*, віднесене Конституцією України, цим та іншими законами до відання місцевого самоврядування.

3. На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.

4. Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.

5. Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом про референдуми.

Ст.8. Загальні збори громадян

1. Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.
2. Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.
3. *Порядок проведення* загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.

Ст. 9. Місцеві ініціативи

1. Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.
2. Порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради визначається представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади
3. Місцева ініціатива, внесена на розгляд ради у встановленому порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю членів ініціативної групи з питань місцевої ініціативи.

Ст.13. Громадські слухання

1. Територіальна громада має право проводити громадські слухання - зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.
2. Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.
3. Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування.

Громадяни можуть звернутися до ОМС з електронними петиціями через офіційний веб-сайт органу, якому вона адресована, або веб-сайт ГО, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції.

Сесія ради скликається для розгляду електронної петиції що набрала необхідну кількість підписів, протягом строку, встановленого для її розгляду.

ОМС та громадські об'єднання під час збору підписів на підтримку електронної петиції зобов'язані забезпечити:

- ✓ **безоплатність** доступу та користування інформаційно-телекомунікаційною системою, за допомогою якої здійснюється збір підписів;
- ✓ **електронну реєстрацію громадян** для підписання петиції;
- ✓ **недопущення автоматичного введення** інформації, у тому числі підписання електронної петиції, без участі громадянина;
- ✓ **фіксацію дати і часу** оприлюднення електронної петиції та підписання її громадянином.

Вимоги до кількості підписів та строку збору підписів визначаються статутом територіальної громади.

До визначення у статуті ТГ вимог щодо кількості підписів та строку збору підписів електронна петиція до відповідного органу місцевого самоврядування розглядається за умови збору на її підтримку протягом не більш як трьох місяців та визначеної кількості підписів.

М.Гола Пристань:

- у 2015 р. було запущено сайт gorriplus.org для розміщення опису і фото проблемних ділянок за категоріями: сміття, доступ до інфраструктури, підтоплення, озеленення, освітлення та інфраструктура для відпочинку.
- Користувачі сайту можуть слідкувати за станом проблеми
- Для обрання зони ревіталізації було проведено голосування на сайті, за допомогою смс-повідомлень та паперових анкет. Протягом місяця було зібрано 430 голосів та визначено переможця: набережна міста, де було запропоновано створити павільйон зупинки річкової переправи.
- Під час громадських консультацій найбільш активних було запрошено на майстер-класи з фандрейзінгу.

Статут ТГ

Ст.19 : «З метою врахування історичних, національно-культурних, соціально-економічних та інших особливостей здійснення місцевого самоврядування представницький орган місцевого самоврядування на основі Конституції України та в межах цього Закону може прийняти статут територіальної громади села, селища, міста. Статут територіальної громади підлягає державній реєстрації в органах Міністерства юстиції України».

Приблизний статут ТГ складається з таких головних розділів:

1. Загальні положення.
2. Територія.
3. Матеріально-фінансова база.
4. Органи та посадові особи МС.
5. Органи самоорганізації населення.
6. Форми безпосередньої демократії.
7. Прикінцеві та заключні положення.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №68/2016

Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні

Стратегічний напрям:

4.2. Забезпечення ефективних процедур участі громадськості

під час формування та реалізації державної, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення

– обов'язковості затвердження у кожній територіальній громаді її статуту, що визначає, зокрема, порядки організації громадських слухань, внесення місцевої ініціативи та реалізації інших форм демократії участі;

«Про співробітництво територіальних громад»,

Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII

Додаткові джерела:

[http://www.minregion.gov.ua/regional-dev/spivrob
itnictvo-teritorialnih-gromad-673944/](http://www.minregion.gov.ua/regional-dev/spivrob-itnictvo-teritorialnih-gromad-673944/)

Децентралізація влади -

<http://decentralization.gov.ua>

співробітництво

територіальних громад

– це відносини між двома або більше ТГ, що здійснюються на договірних засадах у визначених ЗУ формах з метою забезпечення **соціально-економічного, культурного розвитку** територій, підвищення **якості надання послуг населенню** на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень;

Суб'єктами співробітництва є
ТГ

ТГ здійснюють співробітництво
через сільські, селищні та
міські ради

Держава стимулює співробітництво у разі, якщо:

- 1) посилюється спроможність суб'єктів співробітництва;
- 2) до співробітництва залучені додаткові ресурси, у т.ч. фінансові;
- 3) співробітництво здійснюється **більш як трьома суб'єктами** співробітництва;
- 4) забезпечується **широка участь громадськості** у здійсненні співробітництва.

Співробітництво здійснюється у формі:

- 1) делегування;
- 2) реалізації спільних проектів;
- 3) спільного фінансування (утримання);
- 4) утворення спільних комунальних підприємств, установ та організацій - спільних інфраструктурних об'єктів;
- 5) утворення спільного органу управління для спільного виконання повноважень.

- Договір про співробітництво ТГ у формі спільного фінансування (утримання) місцевої пожежної охорони (Хмельницька область, Віньковецький р-н)
- Договір про співробітництво ТГ у формі реалізації спільного проекту «Придбання сміттєвоза та контейнерів для покращення матеріально-технічної бази громад. Спільний крок до чистоти довкілля Пирятинського краю»

У Міносвіти повідомляють

що відповідно до статті 14 закону "Про співробітництво територіальних громад",

ОТГ може утворити власний або спільний з кількома іншими об'єднаними громадами орган управління освітою чи делегувати відповідні повноваження одному із суб'єктів співробітництва.

Про добровільне об'єднання територіальних громад

Додаткові джерела:

<http://decentralization.gov.ua/reform>

<http://www.minregion.gov.ua/regional-dev/reformuvanny-a-miscevogo-samovryaduvannya-ta-teritorialnoyi-organizaciyi-vladi-v-ukrayini-643805/>

<http://rozvytok.in.ua>

Стаття 3. Суб'єкти добровільного об'єднання ТГ

- 1. Суб'єктами добровільного об'єднання територіальних громад є **суміжні ТГ** сіл, селищ, міст.
- 2. Об'єднана ТГ, адміністративним центром якої визначено місто, є міською територіальною громадою, центром якої визначено селище, - селищною, центром якої визначено село, - сільською.

Приклад порушення вимоги нерозривності АдмТерОд

Стаття 4. Основні умови добровільного об'єднання ТГ

- 1) у складі об'єднаної ТГ не може існувати іншої ТГ, яка має свій представницький ОМС;
- 2) територія об'єднаної ТГ має бути **нерозривною**, межі об'єднаної ТГ визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад ТГ, що об'єдналися;
- 3) об'єднана ТГ має бути розташована в межах території АРК, **однієї області**;

Стаття 4. Основні умови добровільного об'єднання ТГ

- 4) при прийнятті рішень щодо добровільного об'єднання ТГ, беруться до уваги **історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, що впливають на соціально-економічний розвиток об'єднаної територіальної громади;**
- 5) **якість та доступність публічних послуг, що надаються в об'єднаній територіальній громаді, не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання.**

Державна політика у сфері місцевого самоврядування

Приклад диспропорцій в АТУ

Міста обласного значення

Одеса

(1 млн.чол.)

Теплодар (Одеська обл.)

(9 тис. чол.)

Місто

Устилуг

(Волинська обл.)

(2.8 тис.чол)

СМТ

Нова Водолага

(Харківська обл.)

(10 тис.чол)

ГЕОПОРТАЛ адміністративно-територіального устрою України

ПОСТАНОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ОБЛАСНИХ РАД

- 2016-07-14 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про перейменування деяких населених пунктів Миколаївської, Одеськ ...
- 2016-07-14 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про перейм ...
- 2016-07-14 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про перейменування деяких населених пунктів Закарпатської, Одеськ ...
- 2016-07-14 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про приведення назви міста Кіровоград Кіровоградської області у в ...
- 2016-05-19 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про перейменування деяких населених пунктів (Відомості Верховної ...
- 2016-05-19 ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про перейменування міста Дніпропетровськ Дніпропетровської област ...

СТАТИСТИКА:

Актуальність - 7.9.2016

Автономна Республіка Крим	1
Області	24
Міста із спеціальним статусом	2
Міські ради міст обласного значення	183
Райони	490
Міські ради міст районного значення	250
Селищні ради	728

Сільські ради	9528
Проектні громади	983
Об'єднані громади	168
Міста	434
Селища міського типу	885
Селища	1176
Села	27210

ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ПІДТРИМКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

ПРИНЦИПИ:

- Добровільність
- Повсюдність
- Економічна ефективність
- Державна підтримка

УМОВИ ОБ'ЄДНАННЯ:

- У складі об'єднаної ТГ не може перебувати інша ТГ.
- Межі об'єднаної ТГ визначаються по зовнішнім межах юрисдикції рад ТГ.
- При об'єднанні беруться до уваги чинники, що впливають на соціально- економічний розвиток об'єднаної ТГ.
- Якість та доступність публічних послуг об'єднаної ТГ не можуть бути нижчими, ніж до об'єднання.

ГОЛОВНЕ:

БАЖАННЯ ГРОМАД

Закон для тих, хто хоче та готовий змінювати життя в громадах на краще.
Хто не бажав змін, може бути спокійним - закон його не стосується

Визначення адмін.центрів об'єднаних ТГ

Тернопільська область

визначення адміністративних центрів об'єднаних територій

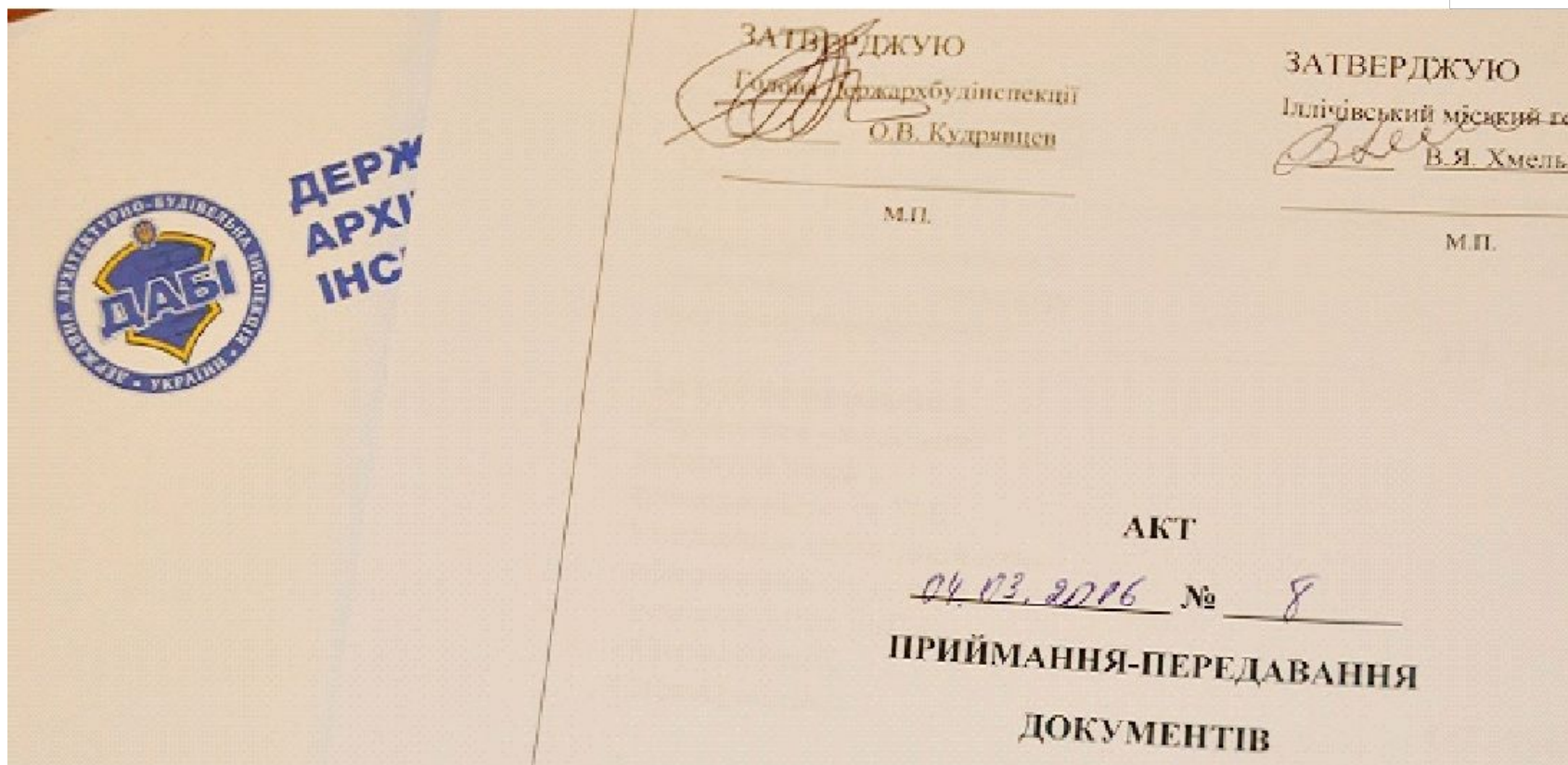

ТГ з 1 січня 2016 р., отримали право на ведення реєстрації всіх дій. Тобто, функції районного реєстратора можуть здійснюватись в адмінцентрі ОТГ.

Приклад: у Гуменцях (Кам'янець-Подільського району) буде свій реєстратор, який вестиме всі реєстраційні дії (з 1 січня дали дозвіл для реєстраційної служби, паспортний стіл), і кошти від надання таких послуг будуть йти до бюджету громади.

За попередніми підрахунками, дохід від надання послуг з реєстрації в Гуменецькій ОТГ складатиме близько 1 мільйона 100 тисяч гривень. Витрати на надання таких послуг (заробітна плата трьох реєстраторів, нарахування ЄСВ та ін податки) складатимуть орієнтовно 100 тисяч гривень на рік. В результаті громада має плюс один мільйон до бюджету.

4 березня м. Чорноморськ (Іллічівськ) Одеської області отримало від ДАБІ України повноваження у сфері архбудконтролю.

Голова ДАБІ Олексій Кудрявцев та міський голова Іллічівська Валерій Хмельнюк підписали акт приймання-передавання справ і тепер місто може користуватися новими повноваженнями.

До ДАБІ вже звернулося близько **50 місцевих рад**, які хочуть створити власні інспекції в рамках процесу децентралізації сфери держархбудконтролю.

Голова ДАБІ: «...**основний фактор**, який гальмує децентралізацію, є **гострий дефіцит професійних кадрів** на місцях. ДАБІ проводить навчання претендентів..».
«Другим фактором є недостатня активність громад щодо отримання повноважень з держархбудконтролю.

Кожна ОТГ гарантовано отримає кошти державної субвенції на розвиток інфраструктури.

Держава у цьому році передбачила надання субвенції у розмірі 1 млрд гривень на формування інфраструктури ОТГ.

Ця субвенція спрямовується з державного до місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Кошти розподілені між ОТГ відповідно до їхньої площі і чисельності сільського населення.

1,0 млрд грн передбачено на 2016 рік

РОЗПОДІЛ СУБВЕНЦІЇ МІЖ МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ВИХОДЯЧИ З 2 ПАРАМЕТРІВ:
ПЛОЩА ОТГ ТА КІЛЬКОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ЩО МЕШКАЄ В ОТГ

ПЛОЩА ОТГ

КІЛЬКІСТЬ
НАСЕЛЕННЯ ОТГ

ОБСЯГ СУБВЕНЦІЇ
ДЛЯ ОТГ

ЧИМ БІЛЬША КІЛЬКІСТЬ
СІЛЬСЬКИХ ЖИТЕЛІВ ТА
ПЛОЩА ТЕРИТОРІЇ,
ТИМ БІЛЬШИЙ ОБСЯГ
СУБВЕНЦІЇ ОТГ.

23 млн. грн. –
НАЙБІЛЬША СУБВЕНЦІЯ

ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ СУБВЕНЦІЇ

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ МОЖЛИВО ВИКЛЮЧНО ЗАВДЯКИ ПРАВИЛЬНО СФОРМОВАНИМ ПРОЕКТАМ, ЩО МАЮТЬ СТАТИ БАЗОЮ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД

ПРИКЛАД РОЗПОДІЛУ СУБВЕНЦІЇ

НАРОДИЦЬКА ГРОМАДА

ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПЛОЩА – 1284 КМ²
НАСЕЛЕННЯ:
МІСЬКЕ – 2 636
СІЛЬСЬКЕ – 6841

ЛИМАНСЬКА ГРОМАДА

ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПЛОЩА – 1209,75 КМ²
НАСЕЛЕННЯ:
СІЛЬСЬКЕ – 11 426

СУБВЕНЦІЯ **21 714,8 тис. грн.**

СУБВЕНЦІЯ **23 215,1 тис. грн.**

Геннадій Зубко: «У 2016 році на державну підтримку розвитку **регіонів** передбачено **близько 6 млрд. грн.**:
-**3 млрд. грн.** передбачено у Фонді регіонального розвитку,
-**1 млрд. грн.** – субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ
-**1,94 млрд. грн.** – субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій».

Мінрегіон розробив типову структуру плану соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, необхідного для отримання громадами державної субвенції на формування інфраструктури.

Органи самоорганізації населення

Додаткове рекомендоване джерело:

[Про органи самоорганізації населення](#)

Верховна Рада України; Закон
від 11.07.2001 № 2625-III. Поточна
редакція від 06.12.2012 р.

Органи самоорганізації населення (ОСН) є представницькими органами, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань, передбачених законом.

Органи самоорганізації населення

До ОСН відносяться:

- будинкові комітети,
- вуличні комітети,
- квартальні комітети,
- комітети мікрорайонів,
- комітети районів у містах,
- сільські та селищні комітети.

Органи самоорганізації населення:

- порядок утворення;
- термін функціонування;
- характер діяльності керівного складу;
- фінансове та матеріальне забезпечення діяльності;
- функції та повноваження.

**Взаємодія з місцевими радами.
Трансформація ресурсів.**

Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування

Сільські, селищні, міські ради

є органами місцевого самоврядування, що **представляють відповідні ТГ** та здійснюють **від їх імені та в їх інтересах** функції і повноваження МС, визначені Конституцією України, цим та іншими Законами.

Обласні та районні ради

Є органами місцевого самоврядування, що представляють **спільні** інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими Законами, а також повноважень, **переданих** їм сільськими, селищними, міськими радами.

Структура виконавчого органу ради базового рівня

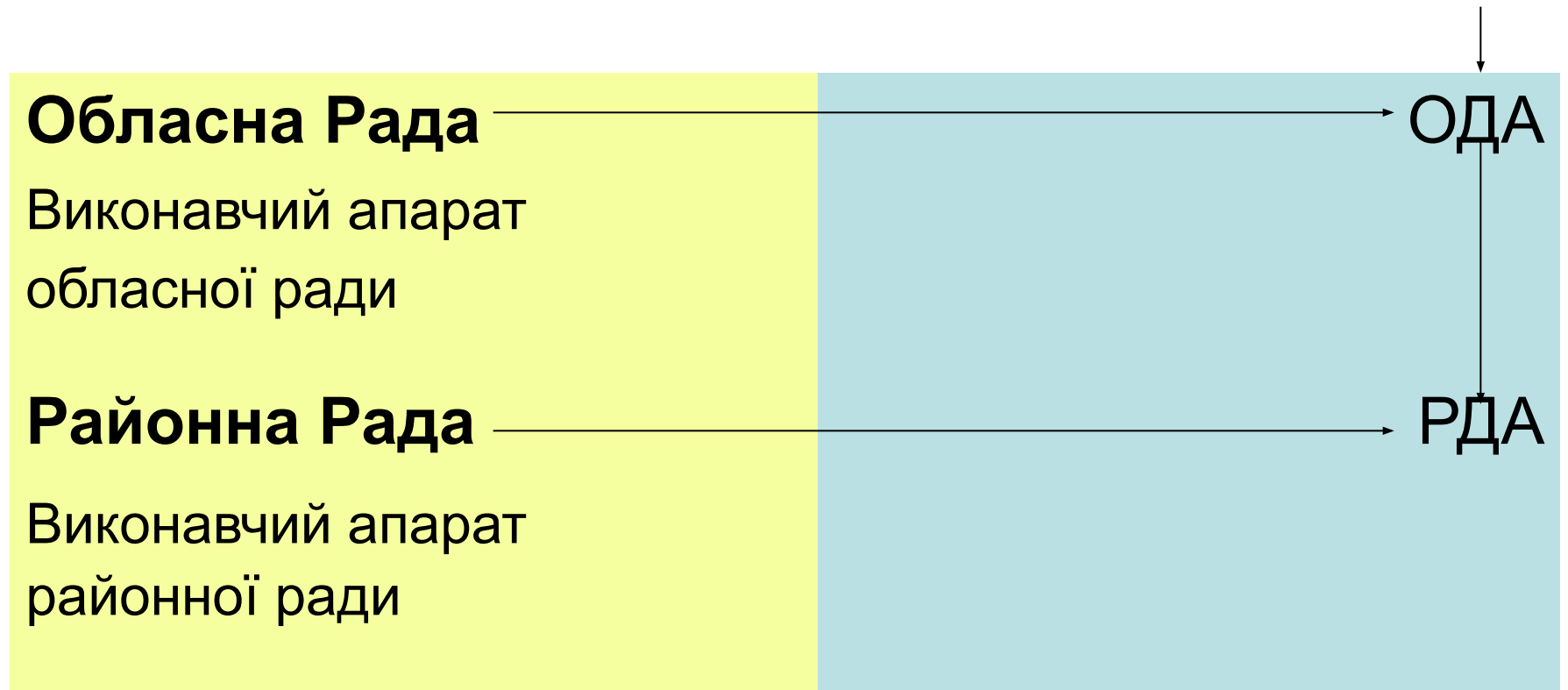
Місцева рада		
Виконавчий орган	Виконавчий комітет	Колегіальний в. о. загальної компетенції
	Виконавчі управління	виконавчі органи галузевої (<i>відділ освіти</i>) та функціональної (<i>плановий відділ</i>) компетенції
	Виконавчі відділи, тощо	

Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування

Функції виконавчих органів рад:

- **виконавча** (організація виконання рішень відповідної ради);
- **розпорядча** (самостійний розгляд та вирішення питань, віднесених до відання місцевого самоврядування);
- здійснення **делегованих їм повноважень** органів виконавчої, тобто державної влади.

Структура виконавчих органів регіонального рівня

Виконавчий апарат здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів.

Посадові та виборні особи місцевого самоврядування

Додаткові рекомендовані джерела:

1. Про службу в органах місцевого самоврядування. Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. Редакція від **01.05.2016**, підстава 889-19
2. Про статус депутатів місцевих рад. Верховна Рада України; Закон від 11.07.2002 № 93-IV. Редакція від 08.08.2015, підстава 595-19

Посадовою особою місцевого самоврядування

є особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження щодо здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету.

Посадами в органах місцевого самоврядування є:

- виборні посади, на які особи обираються територіальною громадою
- виборні посади, на які особи обираються або затверджуються відповідною радою
- посади, на які особи призначаються сільським, селищним, міським головою, головою районної, районної у місті, обласної ради на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством.

Депутат

**сільської, селищної, міської, районної у
місті, районної, обласної ради**

є представником інтересів територіальної громади села, селища, міста чи їх громад, який відповідно до Конституції України і закону про місцеві вибори обирається на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування на строк, встановлений Конституцією України

- **депутат місцевої ради здійснює свої повноваження, не пориваючи з виробничою або службовою діяльністю.**
- **депутат місцевої ради, обраний секретарем сільської, селищної, міської ради, головою, заступником голови районної, обласної, районної у місті ради, працює у відповідній раді на постійній основі і не може суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, у тому числі на громадських засадах (за винятком викладацької, наукової та творчої у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток, якщо інше не передбачено законом.**

Організація діяльності місцевих рад

Ст. 141 Конституції України: “...Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить **п'ять років...**

Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах, становить **п'ять років**”

Особливості виборів голів районних та обласних рад

Структура місцевих рад:

- **Тимчасова Президія**
- **Постійні комісії ради**
- **Тимчасові контрольні комісії ради**
- **Президія (Колегія)**

Регламент місцевої ради

Повноваження в системі місцевого самоврядування.

Базовий рівень

Власні(самоврядні)
повноваження

Делеговані
повноваження

Виключні

Рада

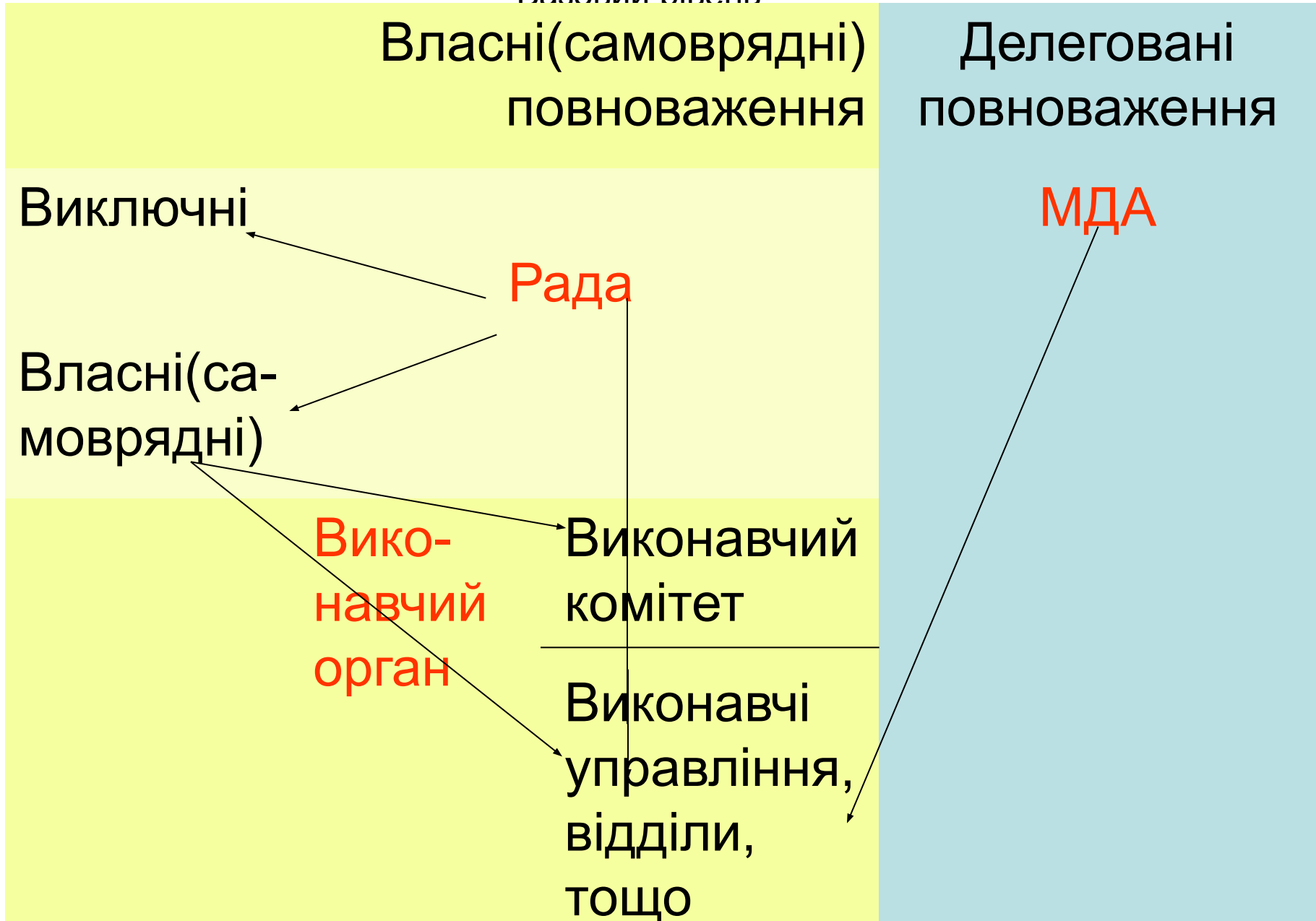
Власні(са-
моврядні)

Вико-
навчий
орган

Виконавчий
комітет

Виконавчі
управління,
відділи,
тощо

МДА

Повноваження в системі місцевого самоврядування. Базовий рівень

Власні повноваження

Надання допомоги інвалідам, ветеранам війни у будівництві будинків, ремонту житла

Делеговані повноваження

Забезпечення заходів щодо поліпшення житлових і матеріально-побутових умов інвалідів, ветеранів війни і праці

Особливості здійснення МС у м. Києві

- **Ст.133 Конституції України:** “...Міста Київ та Севастополь мають спеціальний статус, який визначається законами України...”»
- **Етапи розвитку законодавства про столицю України:**
 - Закон України “Про столицю України - місто-герой Київ» від 15.01.1999 № 401-XIV
 - Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ» щодо порядку утворення районних рад» від 07.09.2010 № 2500-VI

Асоціації органів місцевого самоврядування

Закон України «[Про асоціації органів місцевого самоврядування](#)»

від 16.04.2009 № 1275-VI. Чинна редакція від 12.12.2012 р.

Ст 1. Асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільні об'єднання (далі - асоціації) –

добровільні

неприбуткові об'єднання,

створені органами місцевого самоврядування з метою більш ефективного здійснення своїх

повноважень, **узгодження дій** органів місцевого самоврядування щодо

захисту прав та інтересів територіальних громад, **сприяння** місцевому та регіональному розвитку.

Асоціації органів місцевого самоврядування

- Специфіка асоціацій органів місцевого самоврядування
- Статус асоціацій ОМС (Ст. 3)
- Особливості функцій і повноважень
- Види асоціацій ОМС (галузеві, територіальні...)